

Tájékoztató

Az irodalmi életnek kétségtelenül legnagyobb eseménye, hogy a színház kapuját maga mögött egyszer már végérvényesen „bekatintó” Németh László új drámát írt Colbert-ről, XIV. Lajos pénzügyminiszteréről. A dráma a Tiszatáj áprilisi számában jelent meg. Élet és halál nagy kérdéseit ütközteti e művében az író, s a „papírszínház” többi darabjaihoz hasonlóan rengeteg izgalmas gondolatot, elmélkedésre és továbbgondolásra érdemes motívumot ad. A túlvilág peremén álló Colbert még egyszer visszatekint az ittenire, s szeme előtt egyszerűbben minden tette eredeti értékére száll le, s ráébred arra a döntő tanulságra, hogy amit az ember élete során elsődlegesnek, fontosnak tart, s aminek megszerzésére oly szívesen összpontosítja energiáit, tehetségét, azok a másik világrend összefüggéseiben értéktelenné, haszontalanná válnak. Voltaképp hát e művében is mélyen evangéliumi gondolatokkal vívódik Németh László, s arra készítt, hogy vele együtt járjuk ezt a nem könnyű gondolati utat.

Rég kevert olyan izgalmakat, ellentmondásokat új könyv, mint Fekete Gyula **Eljünk magunknak?** című gyűjteménye. Az író a Nők Lapjában hasonló címmel folyt eszmecsere dokumentumait gyűjtötte össze, s itt-ott kommentálta is. Erdeme könyvének, hogy számot vet az adott történelmi-társadalmi helyzettel, s elfogadja a család megváltozott funkciójának kényszerűségét, de joggal sürgeti, hogy a társadalomnak igenis felelős módon, segítőkész szándékkal szembe kell néznie — a nemzet jövője érdekében is — a gyermekszaporulat aggasztó stagnálásának kérdésével. Fekete Gyula nagyon jól tudja,

hogy a „dolgozó nő” nem élheti a régi nagy családok matriarchájának életmódját, azt azonban szenvedélyesen vallja — és épp ezzel kellette a legtöbb ellentmondást —, hogy ésszerű intézkedésekkel, anyagi és morális segítséggel igenis meg lehet könnyíteni a dolgozó nők helyzetét, és pozitív irányba lehet megváltoztatni a gyermekszaporulat jelenleg valóban csüggesztő képét. A katolikus álláspont ebben a kérdésben egyértelmű és félreérthetetlen. Nekünk sem közömbös azonban, hogy a társadalom milyen eszközökkel segíti a családokat és milyen intézkedésekkel igyekszik elérni, hogy minden család szívesen vállaljon gyermeket. Anélkül, hogy részleteiben is ismertetnénk a könyv körül kialakult vitát (érdekes, szenvedélyes eszmecsere folyt a Világosság áprilisi számában a szerző és kritikusa, Koroknai Zsuzsa között, az Új Írásban pedig Tüskés Tibor között ugyancsak fontos szempontokat felvető kritikát), Fekete Gyula igazán bizonyításul hivatkoznánk a kitűnő genetikus szakember, Czeizel Endre dr. véleményére, aki legutóbb a televízió nagy nyilvánossága előtt mondotta el, hogy statisztikailag bizonyítható: a harmadik és a negyedik gyermek nagyobb súllyal, életképebbnek születik, mint az első kettő. A valóságban tehát az a helyzet, hogy a családok nagy többsége épp az egészségesebb gyermeket nem vállalja. (A témára egyébként még visszatérünk.)

Ugyancsak a társadalom felelősségérzetére apellál Végh Antal **Erdőháton, Nyíren** című könyve, melyben néhol megdöbbentő, néhol megrendítő képet rajzol a nyírségi emberekről, az ottani gondokról-bajokról. Bizony, még sokat lehet tenni az egyes emberekért is, de egész ország-

részekért is, hogy a fejlődés mindenütt egyenletesen iveljen felfelé, s hogy az utolsó negyedszázad robbanó tudati forradalma mindenütt végképp győzedelmeskedjék. Végh Antal könyve nemcsak el- és meggondolkodtat, hanem ráébreszt arra is, hogy nyitottabb szemmel kell magunk köré figyelünk a világban. Mintha túlságosan is elkenyelmeseztünk volna, s mintha a jó vagy jobb élet elvette volna azt a képességünket, hogy észrevesszük, hol, kin és hogyan lehet segítenünk.

Felhívjuk a figyelmet a Református Szinatti Iroda Sajtóosztályának új kiadványára, mely az **Örökéletnek beszéde** címmel a Biblia történetéből válogatott gyűjteményt jelentetett meg, a jeles teológus és kultúrhistorikus, Beliczay Angéla összeállításában. A gazdag illusztrációk anyagával — a bibliai témákat fel dolgozó klasszikus képzőművészeti alkotások reprodukcióival — díszített könyv a Biblia népszerűsítésének, megismertetésének hasznos eszköze.

A **Gondolat** Könyvkiadó jelentette meg Franz Werfel posztumusz regényét, a „Cellá”-t. A műhöz kitűnő tanulmány kapcsolódik — Robert Christ írása —, mely nemcsak a regény születésének körülményeit, hanem Werfel munkásságát is mélyrehatóan elemzi.

A **Magvető** adta ki Franciscus Károly kortörténeti dokumentumnak tekinthető visszaemlékezéseit. „Kis kamorában gyertyát gyújték” címmel. A csaknem hetven esztendő eseményeit felölelő napló páratlan olvasmány: Magyarországra a kisember szemével 1870-ig. Az elmúlt hónap jelentős magyar filmbemutatója volt az első másfél órás színes magyar rajzfilm, a **János vitéz**. Petőfi Sándor elbeszélő költeményének mezelevenítése Tankovics Marcell író-rendező nevéhez fűződik.

A SZERKESZTŐSÉG KÖZLI: Kéziratokra, amelyeket nem mi kértünk, vagy előzetesen meg nem beszéltünk, csak akkor válaszolunk, ha közölhetőnek vagy átdolgozhatóknak találjuk. Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Szerkesztőségi fogadóórak: hétfőn és csütörtökön 11-től 17 óráig, a többi napokon (szombat kivételével) 11-től 13 óráig.